

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/3449/11

Érkezett: 2007. SZEPT. 18.

Módosító javaslat

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 94. § (1) bekezdése alapján „az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról” szóló T/3449. számú törvényjavaslathoz a következő

módosító javaslatot

terjesztem elő:

A javaslat 19, 23§, 24§, 29§-a és 35§-a törlésre kerül, az őket követő §-ok számozása ennek megfelelően csökken:

[19. §

(1) Az Szt. 63. §-ának (4)-(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Házi segítségnyújtás esetében – a 68/A. § (4) bekezdése szerinti kivétellel – vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző kezdeményezi az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

(5) A gondozási szükséglet vizsgálata céljából külön jogszabályban megjelölt szakértői bizottság működik.”

(2) Az Szt. 63. §-a a következő (6)-(9) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A szakértői bizottság a gondozási szükségletet külön jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és kötelező erejű szakvéleményt ad a napi gondozási szükséglet mértékéről.

(7) A házi segítségnyújtást a szakvéleményben meghatározott napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről.

(8) Ha a szolgáltatást igénylő személy egészségi állapota vagy személyes körülményei a szolgáltatás átmeneti jellegű vagy halaszthatatlan biztosítását teszik szükségessé, a házi segítségnyújtás az intézményvezető döntése alapján legfeljebb három hónapos időtartamra a gondozási szükséglet vizsgálata nélkül is nyújtható. Amennyiben a gondozás három hónapot meghaladóan is indokolt, a gondozási szükséglet vizsgálatát a (4) bekezdés szerint kezdeményezni kell.

(9) A települési önkormányzat a 86. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti feladata keretében az e § szerint megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni.”]

[23. §

(1) Az Szt. 68. §-ának (1)-(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az idősek otthonában a 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

(2) Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékossága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, a 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.”

(2) Az Szt. 68. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Idősek otthonába az (1) bekezdés szerinti személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető.”

24. §

Az Szt. a következő 68/A. §-sal egészül ki:

„68/A. § (1) Az idősothtoni ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető kezdeményezi az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát a szociális szakértői szervnél. Beutaló határozat esetében a vizsgálatot a beutaló szerv kezdeményezi a határozat hozatalát megelőzően, ebben az esetben az intézményvezető e § szerinti feladatait a beutaló szerv látja el.

(2) A szociális szakértői szerv a gondozási szükségletet külön jogszabályban meghatározottak szerint megvizsgálja és kötelező erejű szakvéleményt ad a napi gondozási szükséglet mértékéről.

(3) Idősotthoni ellátás napi 4 órát meghaladó gondozási szükségletet igazoló szakvélemény alapján nyújtható.

(4) Ha az idősotthoni ellátást igénylő személy gondozási szüksége a szakvélemény szerint fennáll, de nem haladja meg a napi 4 órát, az intézményvezető tájékoztatja a házi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségéről és a szakvéleményt részére átadja, valamint másolatát megküldi az ellátást igénylő lakóhelye, illetve tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak. Ebben az esetben a házi segítségnyújtás igénylése során a szociális szakértői szerv szakvéleménye igazolja a gondozási szükségletet.”]

[29. §

Az Szt. 94/A. §-a (4) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A tartós bentlakásos intézménybe történő beutaló határozat tartalmazza]

„c) idősotthon esetében a gondozási szükséglet vizsgálatának eredményét.”]

[35. §

Az Szt. 109. §-ának (4) bekezdése a következő harmadik mondattal egészül ki:

„Ha az áthelyezés idők otthonába történik, a 68/A. § szabályait is alkalmazni kell.”]

Indoklás:

A gondozási igény mértékének meghatározásakor az időbeli ráfordítás (jelen esetben a minimum napi 4 óra gondozási szükséglet), mint a rászorultság mértéke, 30-40 évvel ezelőtti szemléletet képvisel. A nyugati országokban használt ápolási-gondozási szükségletet felmérő módszerek elterjedése óta ez a szabályozás az európai szakmai gyakorlat és tudományos fejlődés teljes figyelmen kívül hagyását jelentené.

Az előterjesztés szakszerűtlenségének egyik nyilvánvaló bizonyítéka az a tény, hogy az ápolási-gondozási szükséglet más időráfordítást igényel az otthoni ellátásban (házi segítségnyújtás) és intézményi keretek (bentlakásos ellátás) között. Azt az idős, beteg embert, aki saját lakóhelyén 4 óra ellátást vesz igénybe, egy bentlakásos intézményben 2-2,5 óra alatt el lehet látni a bentlakásos intézmények költséghatékonyabb működése miatt. Ez is mutatja, hogy az ápolási-gondozási igény órákban történő meghatározása értelmetlen. A tervezett szabályozás teljesen alkalmatlan a hirtelen kialakuló krízishelyzetek kezelésére is, mint amilyen például egy magas ápolási igényű idős ember azonnali elhelyezésének szükségessége az őt addig ápoló családtag hirtelen betegsége, vagy halála miatt.

Közismert tény, hogy a szociális szolgáltatásokon belül az alapellátás a magyarországi települések többségében még erősen hiányos.

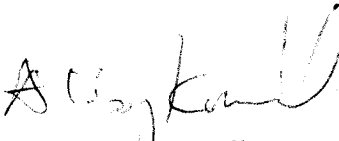
Ezért azoknak az idős, beteg embereknek, akik ápolásra és gondozásra szorulnak, és olyan településeken élnek, ahol nincs helyben nyújtott megfelelő színvonalú házigondozás sőt esetleg még étkeztetés sem, számukra súlyos érdeksérelmet okozna, ha őket a jogszabály kizárná a bentlakásos intézményi formák igénybevételének lehetőségéből csak azért, mert egy részleteiben még ismeretlen számítási mód szerint pl. „csak” napi 3, 5 óra az ápolási igényük. Tény az is, hogy jelenleg nincs egységes szakmai álláspont az ápolás-gondozási igény felmérésére. A szaktárca által többször jelzett homogén gondozási csoportok (HGCS), amelyeket a szakértők elkezdtek kidolgozni, még sok szempontból kialakulatlanok, szakmai körökben is vitatott, elképzelések, az ápolási-gondozási szükséglet minden kétséget kizáró mérésére a jelen állapotukban nem alkalmasak.

Ilyen körülmények között a jogszabálytervezet szerinti szabályok bevezetése elkerülhetetlenül a korrupció melegágyát jelentené, hiszen azok, akik igénybe kívánják venni a bentlakásos intézményi ellátást, nyilván hajlandóak lennének „áldozatokat hozni” annak érdekében, hogy őket legalább napi 4 órás ápolási szükséglettel bíró rászorulóknak minősítsék.

Az ápolási- gondozási szükséglet (idegen szóval: dependencia) mérésének kialakítása valóban megoldandó feladatot jelent a magyar szociális ellátórendszerben, hasonlóan a nyugat-európai országokhoz, ahol ezt már több évtizede bevezették. Azonban elfogadhatatlan az a sorrend, melyet a Kormány választott, amikor előbb beterjeszti a szociális törvény módosítását, melyben erre vonatkozóan felhatalmazást kér saját maga számára, hogy – irreálisan rövid határidőn (2-3 hónapon) belül – a szükséges végrehajtási utasításokat megalkossa ezzel kapcsolatban, úgy hogy ma még nincs meg ezeknek a végrehajtási utasításoknak a szaktárca által támogatott tervezetei. Tekintettel arra, hogy ezek a végrehajtási utasítások a dependencia mérésének - egyébként valóban támogatható szándékát – a megvalósítás szintjén alapvetően befolyásolni fogják, jó és rossz irányban egyaránt jelentős változásokat hozhatnak az idősök, fogyatékkal élők, tartós betegségben szenvedők ellátásában. Ezért tekinthető szakmailag ma még teljesen megalapozatlannak és ezért nem támogatható a tervezetben foglalt napi minimum 4 órás ápolási szükségletre vonatkozó előírás. A jelen módosító indítványban felsorolt valamennyi paragrafusban ezt a szabályt alkalmazzák, ezért ezek mindegyikének törlése indokolt.

Budapest, 2007. szeptember 18.

Csáky András
Országgyűlési képviselő

Almássy Kornél
Országgyűlési képviselő